

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Lužec nad Vltavou, okres Mělník

1. máje 3, 277 06 Lužec nad Vltavou

Identifikátor školy: 600 047 687

Zřizovatel: Obec Lužec nad Vltavou

Školský úřad Mělník, nám. Míru 51, 276 41 Mělník

Termín konání orientační inspekce: 15. a 16. května 2000

Čj.	032 94/00-2050
Signatura	oc3ct104

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace předmětu odpovídala zvolenému vzdělávacímu programu Základní škola (MŠMT ČR čj. 16 847/96-2 z 1. září 1996) ve smyslu úprav a doplňků z roku 1998.

V členění učiva do jednotlivých ročníků bylo zaznamenáno na základě zápisů v třídních knihách ze školního roku 1998/1999 porušení učebních osnov. Nad rámec učebních osnov bylo v loňském roce v pátém ročníku probíráno v 27. a 28. týdnu učivo *druhy číslovek*, v 36. týdnu učivo *roztvíjející větné členy*. Toto učivo je na základě úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22 přesunuto do šestého ročníku. Ve 29. až 31. týdnu bylo probíráno učivo *příslovce a příslovněčné spřežky*, které patří do sedmého ročníku. Dále bylo zjištěno ve školním roce 1998/1999 porušení učebních osnov ve čtvrtém ročníku. Nad rámec učebních osnov bylo v loňském roce probíráno v 15., 16. a 19. týdnu učivo *slovesný způsob*. Toto učivo podle úprav a doplňků realizovaného vzdělávacího programu z roku 1998 patří do pátého ročníku. V letošním školním roce bylo na základě zápisů v třídní knize zjištěno ve čtvrtém ročníku probírání učiva nad rámec učebních osnov (30. a 31. týden: *slovesný způsob*). V osmém ročníku bylo nad rámec učebních osnov v letošním školním roce vyučováno v šesti vyučovacích hodinách (duben a květen) učivo *slovesné třídy a vzory*, které do osnov základní školy nepatří.

Aktuální přípravu na jednotlivé hodiny pojali všichni učitelé zodpovědně. Dlouhodobé plánování a aktuální příprava byly proto celkově hodnoceny jako průměrné.

Český jazyk na prvním stupni vyučují v pěti třídách tři učitelé s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, ve dvou ročnících je český jazyk vyučován neodborně. Na druhém stupni ve všech čtyřech ročnících vyučují pouze učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost výrazněji neovlivňuje kvalitu výuky. Personální zajištění je celkově hodnoceno podprůměrně.

Materiální zabezpečení výuky je na dobré úrovni - audiovizuální technika, učebnice, pracovní sešity, dostatek informativní literatury, možnost kopírovat pomocné materiály. Ve sledovaných hodinách českého jazyka však audiovizuální ani didaktická technika použita nebyla, s výjimkou jedné hodiny, do níž byl zařazen videozáznam. Naproti tomu učitelé využívali v hojně míře namnožené pracovní listy.

Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. Na prvním stupni je ve většině učeben pro jednotlivé ročníky učební prostředí podnětné a esteticky dobře zvládnuté. Třídy jsou vyzdobeny žákovskými pracemi a názornými pomůckami, které se vztahují k probíraným tématům. Na druhém stupni je učební prostředí méně podnětné. V hodinách sledovaných na prvním stupni všechny učitelky zařazovaly relaxační a pohybové prvky, dbaly na správné držení těla a sezení při psaní.

Materiálně-technické a psychohygienické podmínky výuky jsou celkově hodnoceny jako dobré, s pozitivními a negativními zjištěními zhruba v rovnováze.

Sledované hodiny českého jazyka navazovaly na předcházející učivo, výukové cíle byly zřejmé. Pouze v některých hodinách na druhém stupni využívali učitelé činnostních prvků a zapojovali žáky do výuky prostřednictvím dostatečného množství samostatné práce. V některých případech byl zaznamenán pokus o práci ve skupinách, přičemž ale tato práce nebyla skutečně kooperativní, spíše se jednalo o samostatnou činnost každého jedince ze skupiny. Ve většině sledovaných hodin na obou stupních převládá frontální styl práce s převahou verbálního projevu učitele. Rezervy jsou v efektivitě zpětných vazeb a zejména v práci s chybou, která se

ve sledovaných hodinách objevovala velmi málo. V mnoha hodinách si učitelé špatně rozvrhli čas a vyučovací jednotka byla neukončená, případně přetažená do přestávky. Celkově je úroveň organizace, metod a forem práce hodnocena jako průměrná.

Na prvním i na druhém stupni byly zařazovány do sledovaných hodin motivační výzvy, převládalo povzbuzování žáků převážně kladným hodnocením. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva. Převažovalo slovní hodnocení, neobjevovala se klasifikace známkou a tradiční zkoušení. Celkově však vykazuje oblast motivace a hodnocení spíše nadprůměrnou úroveň.

Vztahy mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem byly až na výjimky založeny na respektování dohodnutých pravidel. Úroveň komunikativních dovedností je průměrná. Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách byla celkově velmi dobrá.

Kvalita sledované výuky českého jazyka byla komplexně hodnocena průměrně, s vyváženými pozitivními a negativními zjištěními.

Matematika

Týdenní hodinové dotace jsou v souladu s realizovaným učebním plánem. Matematické učivo je dílčím způsobem rozšiřováno a prakticky využíváno ve výuce dvou volitelných předmětů: informatiky a základů ekonomiky a účetnictví. Pro dlouhodobé plánování výuky předmětu vypracovali učitelé časové tematické plány. V některých z nich byly zjištěny dílčí obsahové nedostatky. Také kontrolou třídních knih loňského a letošního školního roku, prohlídkou některých žákovských písemností a vzorku žákovských knížek bylo zjištěno, že dochází k porušování učebních osnov matematiky. Např. ve druhém ročníku nebyly zohledněny úpravy a doplňky realizovaného vzdělávacího programu z roku 1998 (*automatizace násobílek dvou až devíti*); ve čtvrtém ročníku bylo probíráno rozšiřující učivo (*jiné číselné soustavy, římské číslice*), přičemž povinné učivo (*síť krychle, kvádrů*) podle záznamů v třídní knize probíráno nebylo; ve školním roce 1999/2000 bylo v tomtéž ročníku probíráno učivo vyšších ročníků (např. *konstrukce rovnostranného trojúhelníka, trojúhelníková nerovnost*); v ředitelské prověrce z matematiky pro pátou třídu (z ledna 2000) bylo zařazeno učivo šestého ročníku (*konstrukce trojúhelníka ze tří stran*). Aktuální příprava sledovaných hodin byla (až na nevyužití didaktické techniky) většinou velmi pečlivá (tabule, namnožené pomocné materiály, ...), proto je celkové hodnocení oblasti plánování a přípravy výuky matematiky průměrné.

Na prvním stupni učí matematiku celkem pět učitelů, z nichž pouze tři mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Na druhém stupni vyučují předmět dvě vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Z celkového počtu 40 týdně vyučovaných hodin je vyučujícími s příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilostí odučeno 26 hodin (tj. 65,0 %). Personální zajištění výuky je tedy spíše nadprůměrné.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, které prostorově vyhovují současnému počtu žáků. Vybavení učebními pomůckami pro výuku matematiky je přiměřené, spíše nadprůměrné. Pro každý stupeň je k dispozici zpětný projektor. Po dohodě je možné využívat učebny, v nichž je trvale umístěna výpočetní a další didaktická technika. Žáci mají k dispozici povolené učebnice. Ve sledovaných hodinách byly využívány také různé namnožené pracovní listy. Při výuce nebylo zaregistrováno využívání žádných informativních materiálů. Materiální podmínky pro výuku matematiky má škola spíše nadprůměrná.

V rozvrhu hodin je sledovaný předmět zařazen převážně na 1. až 3. vyučovací hodinu. Pouze v některých hospitovaných hodinách byly dodržovány psychohygienické zásady (podmínky pro relaxaci, členění výuky). Některé učitelky prvního stupně věnovaly pozornost správnému sezení žáků. Z hlediska psychohygienických podmínek byla sledovaná výuka hodnocena spíše nadprůměrně.

Ve všech devíti hospitovaných hodinách převažovala frontální práce. Ve dvou hodinách byl zaznamenán náznak vnitřní diference, jejíž slabinou bylo nevytížení rychlejších žáků (prostoje). V jedné hodině bylo využito metody skupinové práce s kreativní obsahovou náplní. V některých hodinách ve třídách prvního stupně byla zařazena didaktická hra. Audiovizuální technika byla použita pouze v jedné ze sledovaných hodin, v dalších případech nebyly ve třídě k dispozici všechny dostupné názorné učební pomůcky. Např. ve třídách prvního stupně občas chyběly potřebné názorné pomůcky (číselná osa, čtvercová síť, tabulky matematických spojů apod.). Často byly zařazovány činnosti žáků s pracovními sešity, částečně na úkor celkového aktivního řešení problému ze strany žáků. Účelné využívání dalších zdrojů informací bylo zařazeno pouze ojediněle, v jedné z hodin se žáci učili pracovat s tabulkami a grafy. Učivo bylo žákům předkládáno věcně správně. Ve vyšších ročnících bylo učivo častěji aktualizováno, řešené úlohy vycházely z praxe a žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat teoretické poznatky. Ve většině hodin byl věnován dostatečný čas na procvičování učiva. Na druhém stupni měli žáci mnohdy možnost přistupovat k řešení úloh alternativně a dostávali příležitost své postupy obhájit. Ve výuce nejsou dosud využívány žádné výukové programy na PC (škola je dosud nevládní). Ve většině hodin chyběl strukturovaný závěr, zpravidla byly ukončeny zvoněním, jen ojediněle zbyl čas na zhodnocení. Z hlediska organizace a používaných forem a metod výuky byly nejlépe hodnoceny hospitované hodiny ve druhém a devátém ročníku, v ostatních ročnících byly hodiny průměrné.

Jen zřídka byla zařazena vstupní motivace. Spíše ojediněle byly uváděny mezipředmětové vztahy, v menší míře - než by bylo třeba - byly zařazovány praktické úlohy nebo úlohy vycházející ze zkušeností žáků. Průběžné motivační hodnocení práce žáků zařazují pouze někteří učitelé, závěrečné hodnocení bylo provedeno jen ve dvou hodinách. Učitelé si průběžně ověřovali vhodnými metodami pochopení látky, pomáhali žákům při samostatném řešení úkolů. Rezervy jsou v práci s chybou, vyučující ji dosud často chápou jako negativní jev a neumí ji dostatečně využívat. Ve sledovaných hodinách neměli žáci příležitost zamyslet se nad vlastním výkonem, k sebehodnocení. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách zabezpečuje dostatečnou informovanost rodičů o výsledcích vzdělávání v tomto předmětu. Oblast motivace a hodnocení žáků byla celkově hodnocena průměrně.

V hospitovaných hodinách byla respektována osobnost žáka, dohodnutá pravidla komunikace byla žáky akceptována. Nebylo vždy dostatečně dbáno na záměrný rozvoj komunikativních dovedností. Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem (pokud k ní byly vytvořeny vhodné podmínky) a mezi žáky a pedagogy byla dobrá.

Celkově byla výuka matematiky ve sledovaných hodinách hodnocena průměrně.

Fyzika

Předepsaná časová dotace předmětu je ve všech ročnících dodržena. Fyzika se učí v šestém ročníku jednu hodinu týdně, v sedmém až devátém ročníku dvě hodiny. V dlouhodobém plánování na čtyři roky školní docházky nebyly zaznamenány žádné nedostatky. Vychází z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu a respektuje návaznost učiva. V oblasti plánování byly výrazné nedostatky především v aktuální přípravě hodin. Ty sice vycházely z časových tematických plánů, ale jejich úroveň byla velmi rozdílná (od velmi dobrého až po nevyhovující hodnocení) podle jednotlivých vyučujících.

Fyziku vyučují dva učitelé, učitelka s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí pro výuku tohoto předmětu a učitel s vysokoškolským vzděláním nepedagogického směru, s již desetiletou praxí. Úroveň vzdělání pedagogů se významně promítla do organizace sledovaných vyučovacích hodin, do užívaných metod a forem práce, do přístupu k výuce vůbec. Vzhledem k tomu, že je více než polovina vyučovacích hodin vyučována nekvalifikovaně (57,1 %), není možné personální zajištění hodnotit lépe než jako ještě vyhovující, s citelnými nedostatky.

Materiálně-technické podmínky pro výuku předmětu jsou průměrné, vybavení kabinetu a vybavení učebnicemi pro žáky je dobré. Ve škole není zřízena odborná pracovna fyziky. Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách bez speciálního vybavení, pomůcky učitelé přenášejí nebo - po dohodě - využívají pracovnu, která sousedí s kabinetem fyziky. Prozatím škola nevládní žádné softwarové vybavení k tomuto předmětu. Žáci užívají povolené učebnice fyziky a mají k dispozici fyzikální tabulky. Psychohygienické požadavky na členění výuky a relaxační činnosti (převládá monotónní didaktický styl práce se žáky) byly respektovány jen v některých sledovaných hodinách, vytvářené psychohygienické podmínky byly průměrné.

V jedné ze sledovaných hodin probíhala výuka formou laboratorní práce, která měla frontální charakter, žáci byli vedeni na každém kroku a měli jen velmi omezený prostor pro samostatnou skupinovou práci. Ostatní sledované vyučovací hodiny byly hodinami výkladovými. Výklad nové látky měl zpravidla formu přednášky. V jedné z hodin byl využit videozáznam pro dokreslení vykládaného jevu v závěru vyučovací hodiny, v jedné z hodin byly žákům pouze staticky ukázány učební pomůcky. Z rozhovorů se žáky nejvyšších ročníků vyplynulo, že vlastní práce se žákovskými pomůckami je užívána minimálně, téměř vůbec. Výuka se tudíž orientovala spíše na sdělování hotových poznatků, měla výrazně transmisivní charakter, byla negativně ovlivňována přílišným verbalismem učitelů. Žáci nedostávali příležitost osvojovat si nové fyzikální pojmy a zákonitosti na základě vlastního experimentování, při zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů. Výuka a užívaná terminologie v některých hodinách nebyly v dílčích úsecích ani věcně správné, věku žáků přiměřené. Učivo bylo částečně aktualizováno, zdůrazňováno bylo užití poznatků v praxi. V organizaci, metodách a formách výuky převažovala negativní zjištění, zaznamenány byly výrazné nedostatky. Pozitivní zjištění se týkala výuky v šestém a sedmém ročníku.

V žádné ze sledovaných hodin nebyli žáci zkoušeni, klasifikováni, ani jinak hodnoceni. V hodinách dvou nižších tříd byla zařazena vstupní motivace, v průběhu výuky byli žáci v některých hodinách motivováni obsahem učiva, v jedné užívanou metodou. Ve vyšších ročnících nebyla motivace nijak patrná. Jen v jedné hodině organizace výuky umožnila spolupráci ve skupině, komunikaci mezi žáky navzájem. Časový plán vyučovacích hodin nepamatoval na dostatečný prostor pro řádné ukončení výuky, na závěrečné shrnutí a hodnocení. V oblasti motivace žáků spíše převažovala negativní zjištění. Postupy, způsoby a objektivitu hodnocení a klasifikace žáků nebylo možné ve sledovaných hodinách posoudit, protože prakticky neprobíhaly.

Ve sledovaných hodinách se žáci většinou snažili vyhovět požadavkům učitele, byli ukáznění,

spíše pasivní. Volené metody práce jim umožňovaly zpravidla jen verbální aktivitu, částečně byl vytvořen prostor pro diskutování některých problémů. Spolupráce mezi učitelem a žáky, případně mezi spolužáky navzájem, byla dobrá.

Celkově byla zhlédnutá výuka fyziky hodnocena podprůměrně, obsahovala nedostatky zásadnějšího rázu.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Obsah a časová dotace výuky ve sledovaných vyučovacích předmětech odpovídaly vzdělávacímu programu školy. Dlouhodobé plánování výuky těchto předmětů zajišťuje kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Oblast učiva *výchovy ke zdraví* je zapracována do časově-tematických plánů přírodovědy čtvrtého a pátého ročníku. Pozitivem v bezprostřední přípravě učitelů na vyučování byla snaha o posilování kladného vztahu k přírodě, ke zdravému životnímu stylu. V některých hodinách byl učitel evidentně ovlivněn užívanou učebnicí a opomenul tzv. „sezónní princip“ (návaznost probíraného učiva na roční období). V souhrnu byla v plánování a přípravě výuky zaznamenána pozitiva a negativa v rovnováze.

Personální podmínky pro výuku byly spíše nadprůměrné, 57 % vyučovacích hodin sledovaných předmětů učí učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kvalita výuky však byla vyrovnaná, bez ohledu na kvalifikační předpoklady vyučujících. V průběhu vyučování žáci pracovali s nástěnnými, příručními a slepými mapami České republiky a Evropy, s modelem kostry, s kompasu, používali atlasy rostlin, využívali obrazové a nakopírované materiály. Při výuce vlastivědy byla využívána videotechnika. Všichni žáci měli k dispozici učebnice z ucelených řad a doplňující pracovní sešity. Prostory učeben odpovídaly psychohygienickým požadavkům, jejich prostředí bylo převážně podnětné a mělo dobrou estetickou úroveň. Celkově lze materiální a psychohygienické podmínky hodnotit jako velmi dobré.

Volba forem a metod práce převážně odpovídala věku žáků a zvoleným výukovým cílům, vhodně aktivizovala žáky (skupinová, samostatná práce). Při řízeném rozhovoru byly často otázky kladeny problémovým způsobem, žáci měli prostor aplikovat poznatky a hledat alternativní způsoby řešení. Přínosem byly prvky činnostního učení. Při samostatné nebo skupinové práci byly v některých hodinách zadávány úkoly podle individuálních schopností žáků. Nebyl vždy vymezen dostatečný časový prostor pro shrnutí a procvičení nově probíraného učiva. Celková úroveň organizace, metod a forem práce však byla velmi dobrá.

Úvodní motivační metodou bylo nejčastěji seznámení s cílem a programem hodiny. K průběžné motivaci používali často učitelé pochvalu. Účelné bylo zařazení herních a soutěživých prvků. Mezipředmětové vztahy byly uplatňovány v omezeném rozsahu. V průběhu samostatné práce poskytovali učitelé individuální pomoc slabším žákům. Závěrečné hodnocení práce žáků v hodině mělo převážně obecný charakter, prostor pro jejich sebehodnocení a sebekontrolu byl vytvářen v malé míře. Četnost klasifikace ve vybraném vzorku žakovských knížek a notýsků byla dostačující. Některé zápisy nevyjadřovaly dostatečně obsah učiva, ze kterého byl žák zkoušen, ale uváděly pouze formu hodnocení. Motivace a hodnocení v souhrnu měly průměrnou úroveň.

Vyučující přistupovali k žákům se značnou trpělivostí a laskavostí. Atmosféra sledovaných hodin měla pozitivní charakter. V části hospitovaných hodin byla zřejmá snaha o rozvíjení komunikativních dovedností žáků, ale často jim byly tolerovány jednoslovné odpovědi a někdy i výrazy obecné češtiny. Souvislejší slovní vyjádření činilo často problémy. Písemnému projevu ve vzorku žakovských sešitů není ve všech třídách věnována potřebná péče. V úrovni komunikace byla pozitiva a negativa v rovnováze.

Výuka prvouky, přírodovědy a vlastivědy měla v hospitovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání ve sledovaném vzorku předmětů byla hodnocena průměrně, zaznamenaná pozitiva i nedostatky byly co do četnosti v rovnováze.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy zpracovala plán rozvoje školy pro čtyřleté období (tzv. *Plán hlavních úkolů a směrů výchovně-vzdělávací práce školy*). Tvorba koncepce byla ovlivněna stávajícím materiálně-technickým stavem budovy a úrovní vybavení, personálními podmínkami školy. Stanovená koncepce je zpracována spíše v obecné rovině. Hlavní cíle proklamují především uskutečnění zásadní změny v metodách a formách výuky. Jako priorita ve výchovně-vzdělávací oblasti přetrvává naplňování specifických cílů realizovaného vzdělávacího programu a začlenění prvků projektu *Zdravá škola* do života školy. Plnění úkolů stanovených v materiální oblasti (vybudování informačního centra, nákup výukových programů apod.) se odvíjí od finančních možností zřizovatele a mnohé úkoly zůstávají nesplněny.

Částečnou analýzu stavu po loňském školním roce a hodnocení dílčích úkolů uvádí *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999*. Práce v letošním školním roce vychází z dokumentu *Rámcový plán práce ve školním roce 1999/2000*, který postihuje všechny důležité oblasti práce školy, má řadu dílčích příloh (plán pedagogických rad, řízení, výchovného poradenství, výchovy mimo vyučování, spolupráce s rodičovskou veřejností, BOZP atd.). U jednotlivých úkolů je stanovena osobní zodpovědnost, chybí časové vymezení, v němž má být který úkol v plné šíři splněn. Termíny dílčích akcí uvádějí až měsíční plány, které z tohoto dokumentu vycházejí. Vedení školy plnění těchto jednotlivých úkolů důsledně sleduje. Plánování činnosti školy postihuje všechny důležité oblasti.

Výuka ve všech postupných ročnících probíhá podle vzdělávacího programu *Základní škola*, schváleným MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2. Úpravy a doplňky platné od 1. září 1998 a schválené MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22 nejsou ve všech vyučovacích předmětech vždy systematicky zohledněny. Učební plány jednotlivých tříd na druhém stupni jsou zpracovány v souladu se *Souborem pedagogicko-organizačních informací pro základní školy, střední školy, vyšší odborné školy a školská zařízení na školní rok 1999/2000* pro celý vzdělávací cyklus. V sedmém až devátém ročníku jsou zavedeny volitelné předměty (dva v každém ročníku). Nepovinné předměty nejsou zřizovány. Vzdělávací nabídku školy dotváří čtyři zájmové útvary a další mimovyučovací či mimoškolní aktivity (plavecký a lyžařský výcvik, Klub mladého diváka, výměnný zahraniční pobyt aj.). Učitelé vypracovali časově-tematické plány učiva různé úrovně (od rámcového zpracování po podrobné rozpracování učiva na každý týden). Z některých hospitovaných hodin vyplývá jejich formálnost a nedůsledná koordinace s obsahem učebních osnov.

Pro žáky s vývojovými poruchami učení jsou vypracovány individuální plány dobré úrovně. Nápravu těchto poruch provádí pravidelně učitelka s požadovaným vzděláním ve skupinách ambulantního dyslektického nácviku. V pololetí letošního školního roku bylo slovně hodnoceno šest žáků.

Úroveň plánování je průměrná, četnost zjištěných pozitiv a nedostatků je zhruba

vyrovnaná.

Organizování

Jedná se o úplnou základní školu s devíti ročníky (devět tříd). Škola nemá právní subjektivitu. Kompetence a pravomoci jednotlivých vedoucích pracovníků jsou stanoveny písemně a podrobně. Ředitelka školy přímo řídí práci své zástupkyně a výchovné poradkyně. Specificky jsou stanoveny kompetence výchovné poradkyně. Ta má zároveň vyhrazen pravidelný prostor pro informování o své činnosti a výsledcích práce školy v této oblasti na pedagogických radách.

Organizace vyučovacího dne a týdne, počty hodin a délka přestávek a řád školy odpovídají vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Ředitelka školy pravidelně zpracovává týdenní rozpis akcí, které jsou funkčním organizačním materiálem.

Časově-tematické plány ředitelka školy nařídila zpracovat všem učitelům, jejich forma určena nebyla. Kontrolu provedlo vedení školy podle jednotlivých předmětů na základě rozdělení kompetencí.

Školní řád obsahuje všechna předepsaná ustanovení. Jeho zpracování je průměrné.

Pedagogická rada je poradním orgánem vedení školy a schází se v pravidelných intervalech. O jednání pedagogické rady jsou zpracovávány stručné a přehledné zápisy. Metodické sdružení a předmětové komise zřízeny nejsou.

Rodiče jsou informováni o chování a prospěchu svých dětí prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek. Po předcházející dohodě mohou navštívit pedagogické pracovníky školy i v jiných termínech. Důležité informace jsou zveřejňovány podle potřeby prostřednictvím informačních letáčků.

Rada školy není ustavena. Kontakt s rodiči je neformální, žádné oficiální sdružení rodičů (ve smyslu občanského sdružení) při škole nepracuje. Třídní schůzky se konají zpravidla dvakrát ročně (v prvním a třetím čtvrtletí). Vedení školy nabízí rodičům možnost sledovat i jednotlivé hodiny, o tuto možnost byl dosud ze strany veřejnosti jen velmi malý zájem.

Škola se na veřejnosti prezentuje prostřednictvím školního časopisu Lužáček a řadou kulturních akcí. V předvánočním období je pořádána akademie, dále se uskutečňují sportovní dny a různá vystoupení při vhodných příležitostech. Škola rovněž pořádá pravidelně v říjnu pro žáky i rodiče Jiřinkový bál a organizuje návštěvy divadelních představení v Praze, kterých se mohou rovněž zúčastňovat i rodiče. Úspěšná je spolupráce se školou v bavorském městě Rain (Spolková republika Německo). Již třetím rokem jsou pořádány pravidelné výměnné pobyty žáků.

Obsah *Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 1998/1999* je v souladu s požadavky § 17e odstavce 2 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. V dílčích bodech se zabývá sebehodnocením a analýzou stavu.

Žákům školy jsou v souladu s nařízením vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění pozdějších předpisů, bezplatně poskytovány učebnice, učební texty a základní školní potřeby v předepsaném rozsahu.

Rezervy má škola ve využívání výpočetní techniky jak pro žáky, tak při řízení školy. Stávající vybavení (hardware) nemůže být bez vhodného programového vybavení efektivně zařazováno do výuky. Při vlastní výuce ve sledovaných předmětech však nebyly vždy dostatečně využívány ani všechny dosavadní materiální možnosti školy.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy jsou spíše nadprůměrné. Informační systémy (vnitřní i vnější) jsou funkční.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků je charakterizováno vstřícným přístupem ředitelky školy, která se především snaží vytvářet dobré podmínky pro práci (materiální, atmosféra školní práce, podpora dalšího vzdělávání). Operativní řízení navazuje na analytickou a kontrolní činnost, vyvíjený tlak na kvalitu práce je až na ojedinělé případy většinou účinný. V dílčích oblastech a v jednotlivých případech (vedení dokumentace, plnění vnitřních pravidel hodnocení, plnění učebních osnov, plnění prioritních koncepčních záměrů v uplatňování nových forem a metod vyučování všemi učiteli) zjistila inspekce rezervy.

V plánování a organizování práce školy je užíván systém sdíleného rozhodování, je cíleně podporována osobní iniciativa každého pedagoga. Vedení školy je dobře informováno o cílech, metodách a formách současné pedagogiky a do pedagogického sboru tyto teoretické poznatky přenáší. V široké škále uskutečňovaného a cíleně podporovaného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků chybí zejména rozvoj počítačové gramotnosti učitelů.

Uvádění začínajících a nekvalifikovaných učitelů je systematické, v jednotlivých případech méně účinné.

Jsou stanovena a zveřejněna relevantní kritéria pro hodnocení pracovníků, pro jednotlivé konkrétní úkoly jsou ředitelkou vypisovány cílové odměny.

V řízení změn ve škole se nejlépe daří realizovat změnu vnitřního klimatu školy, z hlediska školského managementu je oblast vedení lidí a personalistiky poměrně dobře plánována, organizována a koordinována, rezervy jsou v prikazování a kontrole.

Vedení a motivování pracovníků má spíše nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vedení školy je systematická a plánovitá. Jsou určeny kompetence, priority, metody i časový sled kontrolních vstupů. Výsledky činnosti jsou analyzovány, projednávány s jednotlivci i s celou pedagogickou radou. Dílčí nedostatky jsou v obsahovém rozložení hospitační činnosti (ve školním roce 1998/1999 např. nebyly touto činností sledovány některé předměty výchovného charakteru). Nadstandardem je systém obsahově zaměřených testů v oblastech dopravní výchovy, požární, zdravotní a bezpečnostní tematiky. Je sledována účinnost nápravných opatření. Nedostatkem je absence vnějších evaluačních nástrojů. Veškerá kontrolní činnost je předem oznamována, což v případě hospitací má i záporné vlivy. Společně provedené hospitace vedení školy a školních inspektorů prokázaly dobré schopnosti postihnout kvalitu sledované hodiny.

Některé závěry vnitřních sebeevaluačních a koncepčních materiálů dokládají nižší nároky na posuzované oblasti (výroční zpráva o činnosti školy uvádí např. velmi dobrou personální situaci, přičemž proti tomuto tvrzení stojí skutečnost, že výuka několika předmětů je zajišťována učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti; konstatace o nezjištění žádných závažných nedostatků je v rozporu se zjištěními ČŠI v oblasti plnění učebních osnov a kvalitě výuky; k výsledkům vzdělávání zpráva uvádí formulaci „žádné závažné nedostatky, - ve skutečnosti např. kontrolní prověrka z matematiky ředitelky školy ve školním roce 1998/1999 v šestém ročníku zjistila nedostatečné znalosti a dovednosti žáků apod.).

Inspekce zjistila několik případů nižší účinnosti kontrolních mechanismů v oblastech: vedení povinné a další dokumentace (např. nesouhlasí žádné z užívaných razítek s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, název školy neodpovídá § 2 odst. 3 vyhl. MŠMT ČR č. 291/1991

Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů; kvalita záznamů v třídních knihách nedokladuje vždy splnění učebních osnov, některé údaje a záznamy v třídních výkazech a katalogových listech jsou neúplné, v žákovských knížkách jsou pětkou klasifikovány nevypracované domácí úkoly apod.).

Kontrolní systém je celkově průměrný (negativní a pozitivní zjištění jsou zhruba v rovnováze).

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení školy je vzhledem k výše uváděným skutečnostem průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol včetně dokladů a podkladů.
- Inspekční dokumentace okresního pracoviště ČŠI Mělník o ZŠ Lužec nad Vltavou.
- Plán hlavních úkolů a směrů výchovně-vzdělávací práce školy s přílohami, měsíční plány.
- Rámcový plán práce ve školním roce 1999/2000.
- Časově-tematické plány učiva hodnocených vyučovacích předmětů.
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999.
- Individuální plány žáků s vývojovými poruchami učení.
- Plánovaná organizace výuky vzhledem ke vzdělávacímu programu Základní škola.
- Záписy z pedagogických rad a provozních porad.
- Třídní knihy (školní roky 1998/1999, 1999/2000), třídní výkazy, katalogové listy.
- Vzorek žákovských knížek, notýsků, žákovských písemností.
- Rozvrhy hodin.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Školní řád.
- Rozhodnutí ředitelky školy (odklady školní docházky, integrace).
- Hospitační záznamy zúčastněných školních inspektorů.
- Analýzy interních prověrek výsledků učení.

ZÁVĚR

Základní škola Lužec nad Vltavou, okres Mělník, má vybudovány pro práci se svými žáky po všech stránkách (materiální, personální i psychohygienické) průměrné, dobré podmínky. Na jejich dalším rozvíjení má ředitelka zájem a projevuje v této oblasti trvalou aktivitu. Citelnějším nedostatkem je slabé vybavení školy funkční výpočetní a další didaktickou technikou a malá připravenost učitelů na práci s počítači a výukovými programy.

Školní inspektoři sledovali výuku ve vybraných předmětech celkem ve 25 vyučovacích hodinách, jejichž celkovou kvalitu hodnotili v šesti hodinách velmi dobře, v 15 hodinách průměrně, ve třech hodinách byly zaznamenány citelné nedostatky, jedna hodina zcela nevyhovovala požadavkům. Sumární hodnocení kvality výuky bylo průměrné. Nejvíce závažných nedostatků bylo zaznamenáno ve výuce fyziky. Personální zajištění výuky tohoto předmětu a trvalé sledování kvality výuky vyžaduje v příštím školním roce bezodkladné řešení.

Také kvalita řízení školy je průměrná. Pozitivní zjištění převažují výrazně v oblastech organizování, vedení a motivování pracovníků, nedostatky byly spíše orientovány do oblastí plánování a kontroly.

Z předcházejících zpráv ČŠI a zjištěného aktuálního stavu vyplývá, že se vedení školy daří udržovat dobré podmínky pro práci školy a postupně je v rámci možností zlepšovat. Změny v oblasti výchovně-vzdělávací práce školy nelze (vzhledem k předcházejícímu zaměření inspekční činnosti) posoudit.

Tato orientační inspekce nezaznamenala žádné závažné nevhodné nakládání s finančními prostředky, které byly škole přiděleny ze státního rozpočtu (neefektivní využívání stávajícího vybavení bylo již v této inspekční zprávě zmíněno).

Výše uvedená zjištění řadí školu mezi školy průměrné, s dílčími pozitivy i nedostatky, jejichž četnost byla zhruba v rovnováze.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

V Kutné Hoře dne 25. května 2000

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Fadrná	..... .
Členové týmu	Mgr. Karel Kumstýř	..... .
	Mgr. Pavel Skokan	..... .
	Marie Voláková	....

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. 6. 2000

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Eva Tejová	....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný; příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň

Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	26.6.2000	032 100/00-2050
Zřizovatel	26.6.2000	032 101/00-2050

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.